

Afsluttende statusrapport for 2003 vedr. Gaderummet

1. Indledning

Den afsluttende statusrapport er en opsamling af erfaringer baseret på Konsulentkompagniets løbende statusrapporter, Gaderummets skriftlige oplæg fra juni 2003 samt de indtryk vi har fået fra det samarbejde som har fundet sted gennem ca. to år.

Udgangspunktet er Familie- og arbejdsmarkedsudvalgets beslutning af 11. december 2002, som indebar en forlængelse af aftalen mellem kommunen og Konsulentkompagniet, hvor Konsulentkompagniet skulle bistå med at få oprettet en holdbar juridisk konstruktion, at finde en egnet ejendom samt at bistå med at Gaderummet levede op til de fokuspunkter, som var opstillet af Den Politiske Følgegruppe.

Den afsluttende statusrapport gennemgår systematisk de opstillede punkter.

Samarbejdet mellem Konsulentkompagniet og Gaderummet har generelt fungeret udmærket. Der har selvsagt været kommunikationsproblemer undervejs, men de er alle blevet løst. Samarbejdet mellem Konsulentkompagniet og Familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, 10. kontor har ligeledes fungeret udmærket gennem jævnlige møder om forløbet. Det er ikke lykkedes at formidle et samarbejde mellem Gaderummet og forvaltningen i løbet af året. Efter oprettelsen af den selvejende institution og nedsættelsen af ny bestyrelse anmodede Gaderummet om møder med forvaltningen. Det er imidlertid først sket som følge af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets beslutning af 12.11.03, hvor forvaltningen på baggrund af udvalgets beslutning overtager kontakten med Gaderummet med henblik på at finde en egnet ejendom samt giver Gaderummet frist til indenfor en afgrænset tidsramme at opnå en godkendelse hos henholdsvis Københavns kommune og Civilretsdirektoratet.

I begyndelsen af 2003 blev Gaderummets ansøgning om støtte fra Socialministeriets Pulje for social udsatte godkendt på de samme betingelser, som var opstillet af Familie- og arbejdsmarkedsudvalget.

Den efterfølgende tid blev således anvendt med det formål at få betingelserne indfriet, så projektet kunne igangsættes. Samlet lykkedes dette ikke i 2003.

Gaderummet har som følge heraf i hele 2003 principielt eksisteret under samme begrænsede fysiske, økonomiske og faglige betingelser som i 2002, dog med en fuldtidsansættelse af en psykolog i 2003.

Trods disse vanskelige betingelser er det vort opfattelse at Gaderummet har bestræbt sig på at leve op til de betingelser, som udvalget afstak i december 2002. Når det ikke er lykkedes for Gaderummet endnu at leve op til betingelserne skyldes det i helt overvejende grad at det ikke har været muligt for Gaderummet at finde en velegnet ejendom indenfor de af kommunen fastsatte økonomiske rammer. De begrænsede økonomiske midler som følge af det fastsatte nødbudget fra 2002 og de utilfredsstillende (og ulovlige) lokaler har begrænset Gaderummets muligheder for at fast ansatte medarbejdere, dog er der ansat en psykolog på fuld tid i 2003.

Branden i april måned, hvor den øverste etage blev udbrændt vanskeliggjorde yderligere Gaderummets arbejdsmuligheder, fordi overnatningsmuligheden blev indskrænket og dette havde yderligere en negativ indflydelse på anvendelsen af lokalerne til værestedsformål, fordi flere unge overnattede i disse lokaler.

Når man tager vilkårene i betragtning er det vort indtryk fra den løbende kontakt at Gaderummet har været i stand til at udføre et arbejde til gavn for de unge, som har behov for Gaderummets tilbud. Med de eksisterende materielle ressourcer er det trods alt lykkedes at opretholde kontakt, rådgive og bistå unge med store personlige, sociale og psykiske vanskeligheder. Det er i denne sammenhæng et flot arbejde som har været udført.

2. Økonomi

I 2002 havde Gaderummet et nødbudget på kr. 100.000 månedligt. Beløbet er udtryk for det maximale beløb, som den daværende Politiske Følgegruppe kunne godkende. I 2002 supplerede Gaderummet med egne midler fra forskellige offentlige og private kilder.

I 2003 lykkedes det ikke for Gaderummet at opnå økonomisk støtte fra anden side i samme omfang, efter at Socialministeriet havde godkendt ansøgningen om økonomisk støtte, hvilket har som konsekvens at Gaderummets økonomiske grundlag alene er det af Den Politiske Følgegruppe fastsatte nødbudget.

I begyndelsen af 2003 ansatte Gaderummet yderligere en psykolog på fuld tid som erstatning for en ½tids socialrådgiver. Lønnen skulle kunne dækkes af nødbudgettet samt en bevilling fra Helsefonden. På grund af branden i april og vilkår i bevillingen viste det sig ikke at være muligt. Dertil kom at Gaderummets økonomi blev forværret af de manglende eksterne midler.

Fra maj og frem til udvalgets beslutning i november fyldte de økonomiske problemer af gode grunde meget i billedet, fordi Gaderummet ikke var i stand til at betale for skat, feriepenge, pension m.v. Det blev først løst i november i form af en engangsbevilling vedr. 2003.

Efterfølgende har det vist sig at beslutningen fra november ikke betyder at Gaderummet kan oppebære et forhøjet nødbudget som tiltrådt for 2003, da dette ikke eksplicit er besluttet af Familie- og arbejdsmarkedsudvalget. Det er lidt uforståeligt at en udvalgsbeslutning fra november 2003 om at forsætte med økonomisk støtte til Gaderummet ikke betyder at det bliver på det fra november anerkendte niveau, men på det oprindelige niveau for nødbudgettet fra 2002. Differencen på 45.000 kr, månedligt mellem det oprindelige nødbudget og det sidst godkendte niveau for 2003 betyder antageligt at Gaderummet ikke kan opretholde det nuværende personaleniveau og dermed det nuværende arbejde i forhold til de unge.

Det skal fremhæves at den økonomiske administration og kontakt mellem Gaderummet og Konsulentkompagniet herom har fungeret rimeligt, selvom der har været skiftende bogholdere og problemer som følge af den manglende likviditet i andet halvår 2003. Forskellige spørgsmål omkring ansættelsesforhold m.v. har været drøftet løbende med Gaderummet.

Gaderummet bør måske overveje at indgå en aftale med en almen forening eller anden part om den økonomiske administration af Gaderummet, så den daglige leder kan bruge mindre tid på denne opgave og dermed mere tid på den faglige ledelse.

3. Juridisk holdbar konstruktion

Gaderummet vedtog i maj 2003 som følge af kommunens krav om en juridisk holdbar konstruktion at oprette Gaderummet som en selvejende institution, og valgte efterfølgende en bestyrelse, som består af repræsentanter fra de forskellige interesser. Gaderummet har haft vanskeligheder med at få besat de tre poster i bestyrelsen, som repræsenterer uafhængige faglige interesser.

Gaderummet har siden beslutningen afventet kommunens stillingtagen. Kommunen har på sin side afventet Civilretsdirektoratets godkendelse af Gaderummets vedtægter. Civilretsdirektoratet afventer for sit vedkommende kommunens godkendelse af Gaderummet før direktoratet kan godkende vedtægterne. En slags gordisk knude, som kommunen og Gaderummet nu skal løse.

4. Ejendom

Gennem hele året har Gaderummet forsøgt at fremskaffe en velegnet ejendom. Gaderummet havde i starten vanskeligheder med at forstå de økonomiske betingelser, som kommunen er underkastet, og som fastsætter loftet for huslejeniveauet, som skal svare til det i projektansøgningen angivne. Der var ejendomme inde i billedet som netop ikke levede op til de økonomiske forudsætninger, hvilket skabte nogle frustrationer hos Gaderummet.

Det har vist sig særdeles vanskeligt at finde en ejendom, som kunne rumme alle Gaderummets tre funktioner, især overnatningsfunktionen. Mange ejere eller ejendomsadministratorer er ikke interesseret i at leje ud til formål som Gaderummets. "Not in my backyard-syndromet" dukkede også med mellemrum op i denne forbindelse.

Konsulentkompagniet har gennem året anvendt megen tid på at søge efter egnede ejendomme gennem løbende, systematisk kontakt til ejendomsmarkedets interessenter.

Det lykkedes imidlertid i december måned for Gaderummet at finde en ejer som ville udleje sin ejendom.. Ejendommen på Ørnevej 18, st. og 1. sal er på ca. 1.600 m². Huslejen er indenfor rammerne af det fastsatte huslejeniveau, men det efterfølgende problem er hvordan Gaderummet kan få finansieret ombygning m.v. indenfor den afsatte ramme på 1 mio.kr. til dette formål.

Det beror på det konkrete projekts økonomiske omfang og på om istandsættelsen kan finansieres indenfor huslejebudgettets rammer, f.eks. i form af lånefinansiering.

5. Samarbejde med psykiatrien

Såvel kommunen som Gaderummet har været interesseret i at opnå et samarbejde med det psykiatriske system om de unge som har psykiske problemer eller sygdomme. Kommunens beslutning om at afsætte ekstra 100.000 kr. til det formål har indebåret at Gaderummet har drøftet mulighederne med psykiateren Henrik Rindom fra Hvidovre Hospital.

På den baggrund er der fremsendt forslag til aftale mellem Gaderummet og Hvidovre Hospital til hospitalets direktion. Aftalen omfatter faste månedlige møder, mulighed for akut bistand, deltagelse i arbejdet efter behov samt muligheden for at trække på hele indlæggelsesafsnittet.

6. Handleplaner

Gaderummet har dels arbejdet sammen med de kommunale lokalcentre om individuelle handleplaner, dels har Gaderummet arbejdet med de unge, som har behov herfor, om mere individuelle (be)handlingsplaner om indsatsen i Gaderummet og de unges egen indsats i forhold til egen situation.

Det systematiske arbejde med handleplaner har selvsagt lidt under de vanskelige vilkår på stedet, ikke mindst efter branden.

Handleplaner er et anvendeligt redskab i arbejdet, men mere centralt er det efter vor opfattelse at Gaderummet får mulighed for forsat at kunne videreudvikle sin ikke-institutionelle praksis, som er baseret på de unges involvering og ansvar for Gaderummet gennem åbenhed, ligeværdighed og gensidig respekt. Det er en svær proces at arbejde med, men vi har det indtryk fra vor gang i Gaderummet at det fungerer.

Handleplaner er i Gaderummets forståelse, når man griber ind i den unges "væren" på stedet, som indebærer at man udreder den unges sociale situation, herunder tager kontakt til relevante myndigheder. Hermed "handler" man med den unges situation og der er planer og aftaler, som der følges op på.

Det har desværre ikke på grund af de mere påtrængende materielle og formelle problemer i 2003 været muligt for os at få tid til en egentlig dialog med Gaderummet om hvordan denne praksis kan implementeres i praksis i nye rammer og under mere formelle aftaleformer. Vi har kun berørt disse emner perifert.

7. Fast personale

Det har fra starten været et kommunalt ønske at få flere fastansatte medarbejdere. De begrænsede økonomiske midler har hindret dette. Det er dog lykkedes at få yderligere en fuldtids ansat psykolog. Dette har været til stor gavn for Gaderummet.

Gaderummet har endvidere tilstræbt at få mere faste medarbejdere tilknyttet, både til bogholderfunktionen og køkkenet med hver 20 timer ugentligt. Ligesom man har tilstræbt at få tilknyttet studenter som timelønnede med mindst 10 timer ugentligt.

Både økonomien og de fysiske rammer har vanskeliggjort en yderligere ansættelse af faste medarbejdere, fordi man ikke kan leve op til sædvanlige krav om forhold for fastansat personale.

Når personalesituationen skal drøftes i forbindelse med det kommende nye hus, så vil vi fremhæve at vi tror at det har betydning for Gaderummet, at man opretholder en balance mellem faste medarbejdere og timelønnede studenter. Det er vort indtryk at brugen af studenter giver et aktivt, smittende indslag i Gaderummet, som har betydning for livet i Gaderummet, og dermed har en positiv betydning for de unge, som kommer i huset, frem for at man alene møder fastansatte, professionelle medarbejdere, og de har vist sig særligt egnede i forhold til at knytte dem til brugerne som en art konsulenter, der handler og fremmer med deres sag på forskellige niveauer.

Det skal ses i sammenhæng med hvordan man kan opretholde de tre funktioner rådgivning, værested og bofunktion under samme tag.

8. Misbrugsproblematikken

Gaderummet forholder sig klart og aktivt til misbrugsproblematikken. På den ene side afvises brug og brugere af hårde stoffer i Gaderummet. På den anden side er der alkoholforbud fra søndag aften til fredag aften. Hash er uafklaret og sidestilles i praksis med alkoholindtagelse. Der arbejdes individuelt med unge, som misbruger alkohol eller hash. Gaderummet accepterer hash som en del af de unges livsførelse, så de unge nægtes ikke adgang til Gaderummet, fordi de anvender hash. Gaderummets holdning til hash kan indebære et modsætnings-forhold til kommunen.

9. Ledelsesmæssig pluralisme, reel brugerindflydelse og åbenhed om beslutninger.

Udover betydningen af valg af en bestyrelse med medarbejderrepræsentation og brugerepræsentation, så har ansættelse af yderligere en fast medarbejder medført en ledelsesmæssig pluralisme. Delegering af opgaver til medarbejdere og brugere en almindelig og nødvendig arbejdsform i Gaderummet.

Der er efter vor opfattelse tydeligt at brugerne har mere reel indflydelse i Gaderummet end i de fleste botilbud for socialt udsatte, som vi kender. Der er en åben dialog og kommunikation mellem brugere og medarbejdere. Møderne er åbne for alle, og en del brugere er tilbagevendende deltagere i møderne. Ligesom den enkelte bruger søges inddraget i det daglige arbejde i Gaderummet.

Det er ligeså klart at en del brugere ikke deltager i mere formelle møder, men mange følger med i forløbet. Vi har i løbet af de to år observeret at enkelte brugere er skiftet fra en meget passiv til en mere aktiv rolle.

Vi har ikke haft tid til en egentlig drøftelse af begrebet ledelsesmæssig pluralisme og reel brugerindflydelse med Gaderummet i 2003, så vi baserer synspunkter på vore indtryk og observationer.

10. Rutiner om målopsætning og dokumentation af arbejdet

Gaderummet er interesseret i arbejde med målformulering og dokumentation på flere niveauer, og har taget initiativ til en systematisk registrering af indsats og mulig effekt heraf gennem oprettelse af en database over samtlige brugere af Gaderummet.

Det er et større arbejde, som ikke er afsluttet, men som vil kunne anvendes i fremtiden som dokumentation af indsatsen.

Det er ikke lykkedes i 2003 at få den nuværende indsats på området yderligere belyst på grund af manglende tid.

11. Konklusion

Konsulentkompagniets konklusion er at Gaderummet ved udgangen af 2003 har

- Etableret Gaderummet som selvejende institution
- Fremskaffet en ejendom, hvis husleje ligger indenfor den fastsatte økonomiske ramme
- Fået stedet til at fungere til gavn for brugerne trods begrænsede materielle (økonomiske, fysiske og medarbejdere) ressourcer
- Udarbejdet forslag til aftale med Psykiatriske afdeling på Hvidovre hospital
- Øget antallet af faste medarbejdere
- Sandsynliggjort at Gaderummets rummer en pluralistisk ledelse, har reel brugerindflydelse og har en åben beslutningsproces
- Har påbegyndt arbejdet med individuelle planer, herunder handleplaner sammen med lokalcentrene
- Har påbegyndt arbejdet med målformulering og dokumentation af indsatsen

Som helhed skønner vi derfor at Gaderummet, når rammerne og vilkårene tages betragtning, i overvejende grad har levet op til de krav som Familie- og arbejdsmarkedsudvalget stillede i december 2002.

Espergærde, den 20. januar 2004

Bjørn Christensen/Merete Dobusz
Konsulentkompagniet
Højvangen 13
3060 Espergærde

